

Med lite bling-bling i form av lite vita fläckar här och där är verkar det lättare att få framgång hos damerna. Erling Stenmarks upptäckt av den vitnackade svärtan i Manjaurträsket gjorde att skådare bjöds på bättre obsar av vitnackad svärta än någonsin tidigare i landet.

Foto: Björn Malmhagen

Flera fynd av vitnackad svärta och amerikansk sjöorre

David Andersson hade tagit ledigt två veckor kring månadsskiftet april-maj för att kolla sträcket som han brukar. Redan den 27 april fick han och de andra som begett sig ut till Gubbanåsan utdelning.

– Det var sydlig vind, vilket kan vara både bra och dåligt på Gubbanåsan, men det var disigt längre ut så flockarna kom väldigt nära. Under morgonen sträckte 10 000 sjöorrar (*Melanitta nigra*), berättar David.

– Jag fick in en flock på tio sjöorrar och såg direkt att en av dem var kolsvart, vilket märktes framför allt på vingarna. Sedan såg jag en stor lysande näbbknöl.

– Det är en amerikansk sjöorre (*Melanitta nigra americana*), skrek jag till de andra.

Näbben på en amerikansk sjöorre är nästan som på en prajtejder jäm-

fört med ejder. På plats på Gubbanåsan den här morgonen var, förutom David, Bert-Göran Bäckman, Andy Hultberg, Simon Lindqvist och Mikael Nord.

Komiskt nog var det samma personer (förutom Andy) som fanns på plats på lokalen förra – och första – gången en amerikansk sjöorre sträckte förbi nästan på dagen tre år tidigare.

Den amerikanska sjöorren sågs sedan passera Träslövsläge (Lasse Olsson), Morups tånge (Gert Hermesgård, Birger Kaiser, Ulf Löfås) och Stafsinge strand (Joakim Hagström).

Vid Stafsinge snurrade flocken en stund och lade sig sedan långt ut i väster, utom synhåll från land.

En dryg timme senare var det dags igen uppe på Gubbanåsan. David

Vitnackan känner sig som en tupp i hönshuset. Björn Malmhagen är bara att gratulera till dessa vackra bilder, vilka faktiskt är digiscopade och dessutom tagna samtidigt som Björn tog hand om sin lilla dotter. Respekt!

Foto: Björn Malmhagen

Det här bilden, som tagits ur en videosekvens, kan var den första bilden tagen i Sverige på sträckande vitnackad svärta.

Foto: David Andersson

På en amerikansk sjöorre lyser näbbknölen som ett fyrbåk. Käseberga 4 maj.

Foto: Sven Svensson

satte ögat på en flock med ungefär 20 svärtor (*Melanitta fusca*) som kom på fint håll...

– Jag såg genast att det kom en hane vitnackad svärta (*Melanitta perspicillata*) bland de vanliga svärtorna och vrålade för fulla muggar, fortsätter David.

Samma gäng stod kvar, förutom Mikael Nord som hade åkt till Getteröns Naturcentrum för att öppna för dagen. Men när David ringde från Gubbanåsan, blev det omläggning i schemat...

Mikael stack ner till Lerjan för att komma ikapp svärtan. Det dröjde innan Lasse såg vitnackan passera Lejet och kort därefter såg Mikael och Stefan Hage fågeln sträcka förbi Lerjan.

Civil olydnad. Någon har förärat Manjaur-skyllten med ett kryssmärke.

Foto: Bister

Sista obsen gjordes av gänget på Morups tånge. Den vitnackade svärtan höll inte alls samma fart som den amerikanska sjöorren. Medan sjöorren tog dryga 20 minuter på sig från Gubbanåsan till Morups tånge, tog vitnackan en hel timme på sig för samma sträcka. Vitnackan var andra fyndet för Varbergs kommun. Det första gjordes 31 mars 2002. Ytterligare fynd av vitnackad svärta gjordes den 1 maj vid Käseberga, Skåne; 7-10 maj vid Hönö, Bohuslän; 10 maj vid Sandviks fiskehamn, Öland; 13 maj vid Kronholmens fyr, Gotland; 20 maj vid Backfiskarudden, Morups tånge och Busör, Halland; 30 maj-1 juni vid Nidingen, Halland och ytterligare en vid Gubbanåsan.

Årets läckraste och mest stationära vitnacke hittades av Erling Stenmark från Lycksele den 25 maj i Manjaurträsket, Västerbotten. Fågeln besöktes av folk från alla möjliga håll och fanns vid denna tidnings pressläggning fortfarande kvar i Manjaur.

Även när det gäller amerikansk sjöorre gjordes fler fynd längs kuster. Den 1 maj upptäckte Sven Splittorff en rastade hane vid Käseberga, men efter en timme sträckte fågeln vidare mot öster. Sven Svensson lyckades dock hinna få en bild på fågeln. Ännu en hane sträckte förbi Landsort, Sörmland, den 4 maj 2006.

På Gubbanåsan följde man upp svart- och sjöorresträcket med en vitögad dykand (*Aythya nyroca*) upptäckt av Ola Wennerberg den 1 maj.

– CORELL

Kommentar: T.o.m. 2003 hade det i Sverige setts 61 vitnackade svärtor och 46 vitögda dykänder.

Också en vitnackad svärta kan se ut som ett stealth-plan... Foto: Björn Malmhagen

Det behövdes uppenbarligen utländska skådare för att det skulle bli något värfynd av ringand landet i år.
Foto: Andreas Livbom

Ringand i norr

Vårens enda ringand (*Aythya collaris*) i landet hittades av några holländska skådare. Den 27 maj travade holländarna in på Naturcentret på Getterön och visade upp bilder som de hade tagit den 21 maj vid Lamburträsk i Pite lappmark. Bilderna föreställde en hane ringand. Fågeln blev också kvar på lokalen under sommaren.

När Andreas Livbom kom till lokalen för att titta på ringanden började han att bläddra i dagboken som finns i raststugan. Han fick då syn på en anteckning från den 10 juni förra året som också den handlar om en ringand.

Är Lamburträsk Sveriges säkraste lokal för ringand, rent av?

– CORELL

Gotländsk blåvinge

Sista april kom Paul Elfström och de andra som ringmärkte för Sundregruppen till fågeltornet i Stockviken på Gotland. Som vanligt fanns det massor av fågel på lokalen.

– Plötsligt fick jag syn på en and och konstaterade att det ju måste vara en blåvingad ärta (*Anas discors*), berättar Paul.

– Jag hade aldrig sett en sådan förut och så är det ju det där med hybrider, men efter att ha kollat i fågelboken kunde vi konstatera att allt

Den blåvingade ärtan vid Stockviken var det andra fyndet av arten på Gotland.

Foto: Per Smitterberg

Lamburträsk erbjuder mest långa observansständer och innehåller labyrinter av vegetation. Därför var det inte alltid lätt att hitta ringanden.
Foto: Bister

stämde på blåvingad. Vad lätt och smidigt det kan vara ibland, va!

Paul ringde nu runt och såg till att årtan larmades ut. Ganska snart började det droppa in folk och det blev till att lämna plats i det trånga tornet för dem som ännu inte hade sett fågeln. Fågeln skrämde ett par gånger av havsörn och försvann efter ett tag in längst in i Stockviken. Men det skulle visa sig att det inte var någon brådska med att hänga in arten. Den blåvingade ärtan sågs ända fram till och med den 4 maj.

– CORELL

Kommentar: T.o.m. 2003 hade det setts 21 blåvingade ärtor i Sverige, men bara en individ har sett på Gotland förut, på Rivet den 2 juni 1982. Senast det begav sig var den 1-2 maj 2004 då en fågel fanns vid Vattenmöllan i Höganäs kn.

Gulkindad kricka på västkusten

På morgonen den 5 maj upptäckte Matti Åhlund en hane gulkindad kricka (*Anas formosa*) vid Galtölera i Bohuslän. Fågeln såg även följande dag, för att till den 9 maj ha förflyttat sig till Getterön, där den stannade fram till den 14 maj. Vid Getterön kunde man notera att fågeln hade en ring runt ena benet. Som vanligt lär denna individ inte godkännas som

"Spontan?"

Foton: Stefan Hage

spontan. Hursomhelst är det en mycket vacker fågel att titta på!

– CORELL

Vårens brunsångare var lika knepig att få se riktigt bra som höstfågeln brukar vara. Men den här gången sjöng i alla fall fågeln.
Foto: Aronsson

Första värfyndet av brunsångare

Den 15 maj passerade Stefan Göransson Vallda Sandö och tänkte: "Man kan ju inte ha noll på Vallda Sandö-listan!", så han svängde in...

– När jag klev ur bilen vid parkeringen hörde jag en kraftig sångstrof som påminde lite om cetti, men var inte fullt lika stark. Jag fick också se en mörkt gråbrun fågel med kort handpenneprojektion, berättar Stefan.

– Jag ringde upp Magnus Unger, som fick höra sången svagt i luren.

Efter ett tag kunde de konstatera att det var en brunsångare (*Phylloscopus fuscatu*s) som Stefan hade sprungit på! Därmed var landets förs-

En skulkare.

Foto: Stefan Johansson

ta värfynd av arten ett faktum. Av de 67 fynd som gjordes t.o.m. 2003 är fyra från september, 59 från oktober och sju från november.

Dagen därpå var fågeln försvunnen.

– CORELL

Vältajmad biätare

Den här biätaren (*Meropis apiater*), som bland annat sågs vid Smedby och Ottenby på Öland i maj, blev väldigt uppskattad och inte är det så konstigt när den ser till att dyka upp lagom till Kristi Himmelsfärd.

Foto: Björn Dellming

